

Öresjö vattenskyddsområde

kemikalier

För att vi ska kunna behålla ett gott och säkert vatten även i framtiden behöver vattnet skydd. Marken ger normalt ett bra skydd för vårt grundvattnet, men skyddet behöver förstärkas i de områden där många använder marken på flera sätt. Därför finns skyddsområden för vattentäkter. Skyddsföreskrifterna talar om vad man inte får göra inom vattenskyddsområdet, och när det krävs tillstånd eller anmälan.

Skyddsföreskrifterna ska dels minska risken för olyckor, dels minska konsekvenserna om en olycka ändå händer. Länsstyrelsen har fastställt skyddsområdet och skyddsföreskrifter för Öresjö ytvattentäkt. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari 2009.

Tillstånd

Inom primär och sekundär skyddszon krävs tillstånd om den sammanlagda hanterade och/eller lagrade volymen av alla kemiska produkter (ej drivmedel i fordon) är större än 250 liter, vid ett och samma tillfälle.

För verksamhet som bedrivs på flera fastigheter inom vattenskyddsområdet räknas den sammanlagda volymen på fastigheterna. T.ex. ska den som bedriver verksamhet på två fastigheter och på varje fastighet förvarar 150 liter söka tillstånd eftersom summan blir 300 liter. Observera att krav på tillstånd inte enbart omfattar flytande kemikalier, trots att måttenheten står i liter. Även pulver och granulat ska ingå i tillståndsansökan. Farligt avfall ska också ingå i ansökan oavsett om det är i flytande form, i pulverform eller i granulatform.

Kemikalierna behöver inte vara märkta med benämning för miljöskadlig eller giftig för att de ska anses vara skadliga för grund- eller ytvattnet. Även andra kemikalier som hanteras i stor mängd eller kan ge smak- eller luktpåverkan i dricksvattnet kan anses vara skadliga och bör omfattas av tillståndet. Exempel på ämnen som tillståndskravet gäller är petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel, tensidinhållande produkter och syror. Även eldningsolja för uppvärmning av lokaler och hyresfastigheter omfattas av tillståndskravet. Miljöförvaltningarna i de tre kommunerna som skyddsområdet omfattar har kommit överens om att eldningsolja för uppvärmning av villor är undantagen från krav på tillstånd.

Det krävs inte tillstånd för hantering av kemikalier inom tertiär zon. Men de ska lagras och hanteras på ett sådant sätt att de inte innebär risk för miljön.

Informationsplikt

Om du ska hantera mer än 250 l brandfarlig vätska i vattenskyddsområde är du enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) skyldig att skriftligt informera tillsynsmyndigheten om detta. I primär och sekundär zon kan du lämna in informationen i samband med en tillståndsansökan eftersom du inte får hantera andra kemikalier än de du har tillstånd till. Om du ska hantera

brandfarlig vätska i tertiär zon måste du lämna in den skriftliga informationen till Miljöförvaltningen. Blankett kan fås från Miljöförvaltningen eller på vår webbplats.

Förvaring av kemikalier i primär och sekundär skyddszon

Kemikalier och farligt ska i första hand förvaras inomhus. De bör förvaras så att obehöriga inte kan komma åt dem. Om förvaring måste ske utomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras under nederbördsskydd och i sekundärt skydd eller i invallning, som är tätt och beständigt mot det aktuella ämnet, samt rymmer hela den lagrade volymen. Påkörningsskydd ska finnas om det finns risk för påkörning.

Inomhus ska förvaring av kemikalier och farligt avfall ske i utrymme som är tätt och beständigt mot det aktuella ämnet, samt kan inrymma hela den lagrade volymen. Befintliga golvbrunnar ska sättas igen.

Kemikalier som kan reagera med varandra som till exempel syror och baser, får inte förvaras tillsammans. Helst ska de förvaras i olika rum eller så långt bort från varandra som möjligt och i olika invallningar.

Invallningen eller det sekundära skyddet ska vara utformat så att kontroll är möjlig.

Kemikalierna och det farliga avfallet ska vara märkta och säkerhetsdatablad ska finnas i anslutning till lagringsplatsen.

Absorptionsmedel i form av pulver, absorptionsduk och/eller länsor ska finnas i anslutning till lagrings- och hanteringsplatser för kemikalierna.

Förvaring av kemikalier i tertiär skyddszon

Kemikalier och farligt avfall ska i första hand förvaras inomhus. De bör förvaras så att obehöriga inte kan komma åt dem. Om förvaring måste ske utomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras under nederbördsskydd och i sekundärt skydd eller i invallning som är tätt och beständigt mot det aktuella ämnet. Invallningen eller det sekundära skyddet ska rymma minst hälften av lagrad vätskevolym, dock minste den största behållarens volym. Påkörningsskydd ska finnas om det finns risk för påkörning.

Inomhus ska förvaring av kemikalier och farligt avfall ske i utrymme som är tätt och beständigt mot det aktuella ämnet. Invallningen eller det sekundära skyddet ska rymma minst hälften av lagrad vätskevolym, dock minste den största behållarens volym. Befintliga golvbrunnar ska sättas igen.

Invallningen eller det sekundära skyddet ska vara utformat så att kontroll är möjlig.

Kemikalier som kan reagera med varandra som till exempel syror och baser, får inte förvaras tillsammans. Helst ska de förvaras i olika rum eller så långt bort från varandra som möjligt och i olika invallningar.

Kemikalierna och det farliga avfallet ska vara märkta och säkerhetsdatablad ska finnas i anslutning till lagringsplatsen.

Absorptionsmedel i form av pulver, absorptionsduk och/eller länsor ska finnas i anslutning till lagrings- och hanteringsplatser för kemikalierna.

Cisterner

Mer information om cisterner finns i informationsbladet ”cisterner” och på Miljöförvaltningens webbplats.

Dagvattenbrunnar

Du bör ha möjlighet att stänga samtliga brunnar inom fastigheten som kan omfattas av risk för läckage. Det kan antingen vara i form av avstängningsbara dagvattenbrunnar, tätningar eller tätningssattor.

Du bör även ha en VA-ritning och veta var utloppet för dagvattnet är så att Räddningstjänsten kan underrättas och vidta åtgärder vid ett utsläpp.

På platser där större mängder kemikalier hanteras ska dagvattenbrunnar ska vara tydligt märkta med en skyddszon med en radie på minst 1*1 m från brunnen. Det ska finnas skyltar eller dylikt för att även kunna hitta dem när marken är snötäckt. Inom skyddszone får ingen parkering av fordon ske. Inte heller får material och utrustning blockera brunnarna om de inte har försetts med någon form av tätning.

Rutiner och olycksberedskap

Du bör ha dokumenterade rutiner för olycksberedskap vid t.ex. utsläpp av kemikalier och farligt avfall, brand eller andra relevanta olycksscenarier. Rutinerna ska omfatta: hantering av utsläpp och brand samt information till anställda, entreprenörer, transportörer, räddningstjänsten, Miljöförvaltningen och kommunens Vatten och Avlopp. För att underlätta åtgärdsarbetet vid en olyckssituation är det lämpligt att det finns en karta med uppgift om förvaring av alla kemikalier så att den kan visas för Räddningstjänsten och/eller Miljöförvaltningen.

I vissa fall kan en släckvattenplan krävas. Mer information finns i informationsbladet ”Släckvattenplan” och på Miljöförvaltningens webbplats.

Skyltning

Där petroleumprodukter eller andra för grund- eller ytvatten skadliga ämnen hanteras inom primär eller sekundär skyddszone ska en skylt ange att det sker inom vattenskyddsområde. Skyltarna beställs hos Borås Energi och Miljö, tfn 020-97 13 00. Miljöförvaltningen kan också ställa krav på ytterligare skyltning och det bedöms vara behövt.

Maskiner och arbetsfordon

Du bör inte ställa upp dina maskiner närmare än 50 meter från dricksvattenbrunnar eller vattendrag. Om du gör en ny uppställningsplats ska den bestå av en hårdgjord yta, t.ex. asfalt, och vara utformad så att eventuella föroreningar inte kan nå marken runt omkring. Du bör också ha saneringsutrustning (t.ex. absorptionsmedel) i fordonet ifall det inträffar ett läckage. Om du behöver tanka eller hantera någon kemikalie, måste du tänka på att skydda marken så att inte spill förorenar den.

Oljeavskiljare

Ibland kan det krävas en oljeavskiljare för verksamheter som hanterar oljeprodukter. En oljeavskiljare ska vara konstruerad och dimensionerad för att kunna avskilja tillräckligt med olja. Oljeavskiljarens funktion ska kontrolleras regelbundet och eventuella brister åtgärdas omgående. Kontakta Miljöförvaltningen för vidare information om vilka regler som gäller för just din oljeavskiljare.

Ansökan

Tänk på att söka tillståndet i god tid så att du hinner få det innan du börjar hantera kemikalier. Blanketter hittar du på Miljöförvaltningens webbplats. Du får betala en handläggningsavgift.

Mer information

Mer information hittar du på Miljöförvaltningens webbplats. Här finns kartor över skyddsområdet och skyddsföreskrifterna i sin helhet. Du kan också kontakta oss på telefon.

Om en olycka inträffar!

Om det inträffar ett läckage eller en olycka som kan innebära risk för att yt- eller grundvattnet förorenas ska du omedelbart anmäla det till Räddningstjänsten på telefon 112. Kontakta även Miljöförvaltningen.

BORÅS STAD

MILJÖFÖRVALTNINGEN

POSTADRESS Miljöförvaltningen, Borås Stad, 501 80 Borås

BESÖKSADRESS Sturegatan 42

TFN 033-35 30 00 E-POST miljo@boras.se

WEBBPLATS boras.se/miljo